

**ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VYKDOMŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS
PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMO 2016 METŲ ATASKAITA**

I SKYRIUS

BENDRA INFORMACIJA APIE SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ SVEIKATOS BŪKLĘ

Informacija apie savivaldybės gyventojų sveikatos būklę pateikiama Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 28 d. sprendime Nr. TS-216 „Dėl Rokiškio rajono savivaldybės 2015 m. visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos patvirtinimo”.

II SKYRIUS

**ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS
FUNKCIJOMS VYKDYTI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA**

**PIRMASIS SKIRSNIS
VEIKSNIŲ APŽVALGA**

1 lentelė. Išoriniai veiksniai, kurie 2016 m. turėjo įtakos Rokiškio rajono savivaldybės vykdytai visuomenės sveikatos priežiūros veiklai.

Eil. Nr.	Išoriniai veiksniai	Išorės veiksnių poveikio rezultatas savivaldybės vykdomai visuomenės sveikatos priežiūros veiklai	Pasiūlymai (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Rokiškio rajono savivaldybės tarybai)
1.	Visuomenės sveikatos priežiūra – valstybės perduota funkcija (savivaldybėms)	Tolygesnis ir aiškesnis finansavimas bei savalaikis veiklos planavimas. Pagerintas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas ir kokybė.	Visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo didėjimas – biuras yra arčiausiai bendruomenių ir jų narių, todėl yra galimybė teikti paslaugas visoms amžiaus ir tikslinėms grupėms.
2.	Nereglamentuota visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų kokybės vertinimo sistema	Nėra unifikuotų visuomenės sveikatos paslaugų vertinimo kriterijų, vieningos gerosios ir (ar) blogosios patirties dalijimosi sistemos, siekiant sumažinti neefektyvias veiklas.	Parengti visuomenės sveikatos priežiūros teikiamų paslaugų kokybinius ir kiekybinius vertinimo rodiklius ir jų stebėsenos bei vertinimo sistemą
3.	Nepakankamas kitų sektorių indėlis į visuomenės sveikatos priežiūrą	Nesuderinti valstybinių įstaigų veiksmi.	Siūloma rengti konkrečias tarpžinybinio bendradarbiavimo visuomenės sveikatos srityje programas ir priemones
4.	Nepakankamas valstybės dėmesys sveikatos ugdymui mokyklose	Bendrojo ugdymo procese į mokymo programas nėra įtraukta privalomų sveikatinimo pamokų	Svietimo ir mokslo ministerijai į mokinių mokymo programą įtraukti visuomenės sveikatos mokymą
5.	Nepakankamas sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas	Dideli mokyklų ir ikimokyklinių ugdymo įstaigose visuomenės sveikatos priežiūros specialisto 1 etatui priskirtų mokinių	Siūloma mažinti sveikatos priežiūros specialistų normatyvą

	mokyklose	normatyvai.	
6.	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų finansavimo trūkumas	Nenustatyti realūs mokinių/vaikų normatyvai visuomenės sveikatos specialisto vienam etatui – specialistai dirbdami 1 etato darbo krūviu turi aptarnauti po 2–3 ugdymo įstaigas per savaitę	Siūloma mažinti mokinių / vaikų normatyvai visuomenės sveikatos priežiūros specialistui vienam etatui
7.	Nei vienas visuomenės sveikatos priežiūros specialistas ikimokyklinio ugdymo įstaigoje neturi 1 etato	2016 m. specialistai dirbo vienoje ikimokyklinio ugdymo įstaigoje – 0,2 etato	Siūloma mažinti mokinių / vaikų normatyvus 1 specialistui, nustatant 200 vaikų etatui.

2 lentelė. Vidiniai veiksniai, kurie turėjo įtakos Rokiškio rajono savivaldybės vykdytai visuomenės sveikatos priežiūrai.

Eil. Nr.	Vidiniai veiksniai	Išorės veiksnių poveikio rezultatas savivaldybės vykdomai visuomenės sveikatos priežiūros veiklai	Pasiūlymai (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Rokiškio rajono savivaldybės tarybai)
1.	Nepakankamas visuomenės sveikatos svarbos suvokimas bendruomenėje	Nepakankamai suvokiama visuomenės sveikatos svarba. Nepakankama gyventojų atsakomybės už savo sveikatą	Didinti savivaldybės bendruomenių narių įtraukimą į sveikatinimo veiklą
2.	Tarpžinybinio ir tarpsektorinio bendradarbiavimo didėjimas	Darbas įvairiose darbo grupėse ir komisijose didina visuomenės sveikatos priežiūros svarbą, ugdo komunikabilumą	Organizuoti daugiau susirinkimų, konferencijų, diskusijų, kuriose dalyvaus savivaldybės administracijos atstovai ir savivaldybės įstaigų vadovai
3.	Žmogiškųjų išteklių trūkumas	Dideli ugdymo įstaigose visuomenės sveikatos priežiūros specialistų priskirtų mokinių normatyvai 1 etatui	Siūloma mažinti mokinių/ vaikų normatyvus 1 specialistui, nustatant 200 vaikų etatui
4.	Aktyvi visuomenės sveikatos biuro veikla	Sėkmingai ugdomi sveiko gyvenimo būdo ir fizinio aktyvumo įpročiai pagal atskiras amžiaus grupes. Gerėja gyventojų informuotumas visuomenės sveikatos klausimais, didėja profilaktiškai pasitikrinančių mokinių skaičius. Organizuojamuose sveikatingumo renginiuose didėja dalyvių skaičius. Atliekamas mokyklų sveikatos priežiūros veiklos sistemingas koordinavimas ir organizavimas	
5.	Biuras turi licenciją visuomenės sveikatos	Organizuojami Privalomieji pirmos pagalbos mokymai	

	priežiūros veiklai vykdyti.	rajono gyventojams	
6.	Rokiškio rajono švietimo įstaigų (išskyrus darželius) aprūpinimas kompiuterine ir programine įranga	Higienos instituto projektas „Vaikų sveikatos stebėsenos informacinės sistemos, skirtos sistemingam vaikų sveikatos būklės stebėjimui ir kryptingam sveikatos politikos formavimui, sukūrimas ir įgyvendinimas“ – NOR-LT11-SAM-01-TF-01-001. Tikslas: sukurti ir įdiegti bendrą Lietuvoje vaikų sveikatos stebėsenos informacinę sistemą, skirtą sistemingam vaikų sveikatos būklės stebėjimui ir kryptingam sveikatos politikos formavimui	Rokiškio rajono savivaldybės švietimo įstaigos pagal panaudos sutartį aprūpintos 16 kompiuterių

ANTRASIS SKIRSNIS
INFORMACIJA APIE VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJAS
SAVIVALDYBĖJE VYKdančIAS ĮSTAIGAS IR SPECIALISTUS

Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – Biuras), įmonės kodas 301817855 – Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. balandžio 18 d. sprendimu Nr. TS-4.70 įsteigta biudžetinė įstaiga. Juridinių asmenų registre įregistruota 2008 m. liepos 29 d.

Pagrindinės biuro veiklos sritys: visuomenės sveikatos stiprinimas ir stebėseną ir mokinių / vaikų visuomenės sveikatos priežiūra Rokiškio rajono savivaldybės ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigoje. Biure įdarbinti visuomenės sveikatos stiprinimo, vaikų ir jaunimo priežiūros specialistė, visuomenės sveikatos stebėsenos ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistai dirbantys mokyklose ir ikimokyklinėse įstaigose.

Biure Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2016 m. sausio 29 d. sprendimu Nr. TS-14 „Dėl didžiausio leistino darbuotojų skaičiaus patvirtinimo Rokiškio rajono savivaldybės biudžetinėse įstaigose“ patvirtinta 20,25 etatų, iš jų Rokiškio rajono savivaldybėje yra 9,75 etatai, kiti etatai išlaikomi iš spec. programos lėšų.

3 lentelė. Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro specialistai.

Eil. Nr.	Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro specialistai	Patvirtintų pareigybių skaičius	Užimtų pareigybių skaičius	Fizinių asmenų pagal amžiaus grupes skaičius			
				Iki 44 metų amžiaus	45–54 metų amžiaus	Daugiau nei 54 metų amžiaus	Iš viso
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas vykdančios specialistai*:	9,75	9,75	3	4	6	13

1.1.	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, vykdamas visuomenės sveikatos priežiūrą ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas;	6,25	6,25	1	2	7	10
1.2.	Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistas;	1	1	0	1	0	1
1.3.	Visuomenės sveikatos stiprinimo specialistas;	1	1	0	1	0	1
1.4.	Visuomenės sveikatos stebėsenos specialistas.	0,5	0,5	1	0	0	1
2.	Savarankiškas visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas vykdamas specialistai	1	1	1	0	0	1

*Pateikiami duomenys apie visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas vykdančius visuomenės sveikatos priežiūros specialistus konkrečioje savivaldybės teritorijoje.

TREČIAS SKIRSNIS
2016 METŲ ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ VYKDYMO TIKSLAI,
UŽDAVINIAI BEI PRIEMONĖS

2 lentelė. Savivaldybės visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymo tikslai, uždaviniai bei priemonės (tūkst. Eur)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Finansavimo šaltiniai	Patvirtinti (patikslinti) 2016 metų asignavimai				Panaudoti 2016 metų asignavimai				Panaudojimo procentas
			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			
				išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti	
				iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Tikslas: Užtikrinti visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybėje	VB	105,0	105,0	78,7	26,3	105,0	105,0	78,7	26,3	100
	Uždavinys:										
	Priemonė: Visuomenės sveikatos stiprinimas ir stebėseną	VB	50,3	50,3	34,9	15,4	50,3	50,3	34,9	15,4	100
	Priemonė: Mokinių sveikatos priežiūra	VB	54,7	54,7	43,8	10,9	54,7	54,7	43,9	10,9	100
	1. Iš viso savivaldybės biudžetas	SB	23,5	23,5	0	0	18,0	18,0	0	0	77
	iš jo:										
	1.1. bendrojo finansavimo lėšos										
	1.1.1. valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija	VB	105,0	105,0	78,7	26,3	105,0	105,0	78,7	26,3	100
	1.1.2. Visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa	SB	23,5	23,5	0	0	18,0	18,0	0	0	77

	1.1.3. kitos savivaldybės biudžeto lėšos		0	0	0	0		0	0	0	0
	1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos		0	0	0	0		0	0	0	0
	2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)		0	0	0	0		0	0	0	0
	Iš viso (1+2)		128,5	128,5	78,7	26,3		123,0	78,7	26,3	96

Paiškinimai: 1. (n) – ataskaitiniai metai.

2. Skiltyje „Tikslo, uždavinio, priemonės kodas“ įrašomi programos tikslų, uždavinių ir priemonių kodai iš Savivaldybės strateginio veiklos plano.

3. Skiltyje „Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas“ įrašomi programos tikslų, uždavinių ir priemonių pavadinimai iš Savivaldybės strateginio veiklos plano.

4. Nurodant asignavimus pagal šaltinius:

4.1. Eilutėje „1. Iš viso savivaldybės biudžetas“ nurodomi asignavimai iš savivaldybės biudžeto, t. y. įstatymu nustatyti asignavimai asignavimų valdytojui visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti;

4.2. Eilutėse „1.1. bendrojo finansavimo lėšos“ ir „1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos“ lėšas nurodo Europos Sąjungos finansinę paramą administruojančios institucijos ir naudojančios (techninės paramos lėšas) institucijos;

4.3. eilutėje „2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)“ lėšas nurodo institucijos, kurios gauna lėšų iš paramą administruojančių institucijų arba tiesiogiai iš Europos Sąjungos institucijų vykdomiems projektams finansuoti (dėl kurių pasirašytos sutartys, priimti sprendimai dėl lėšų skyrimo) ir kitų teisėtai gautų lėšų.

5. Jeigu n-taisiais metais asignavimų panaudota mažiau ar daugiau, nei patvirtinta (patikslinta), nurodomos susidariusių skirtumų priežastys.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

BENDRADARBIAVIMAS VYKDANT VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLĄ ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖJE

Rokiškio rajono savivaldybės socialinės paramos ir sveikatos skyrius administravo ir koordinavo neįgaliųjų reabilitacines programas, stengėsi tinkamai išnaudoti bendruomenėse socialinės rūpybos, slaugos paslaugų namuose ir lankomosios priežiūros išteklius.

Rokiškio rajono savivaldybės švietimo įstaigos, visuomenės sveikatos biuras, švietimo centras saugojo ir stiprino vaikų sveikatą, populiarino sveikos gyvensenos žinias, sveikos gyvensenos ugdymo temomis. Mokinių ir mokytojų tarpe populiarino žinias apie sveikatą, kuriant sveikatai palankią aplinką ir propaguojant aktyvų gyvenimo būdą.

UAB „Profilaktinė dezinfekcija“ rūpinosi buitinių kenkėjų naikinimu socialinės rizikos šeimose. Rokiškio rajono policijos komisariatas organizavo informacinio pobūdžio paskaitas skirtas smurto artimoje aplinkoje prevencijai. Pedagoginė psichologinė tarnyba rengė ir įgyvendino programas skirtas vaikams įgyti bendravimo ir bendradarbiavimo pozityvius įgūdžius per savęs pažinimą, asmeninį patyrimą ir saviugdą. Organizavo praktinius užsiėmimus, psichologinius žaidimus, paskaitas apie tinkamo ir netinkamo elgesio pasekmes.

Rokiškio rajono neįgaliųjų draugija rūpinosi neįgaliųjų užimtumu, kuo daugiau įtraukti į aktyvią veiklą, supažindino su sveikatos gerinimo ir saugojimo būdais, skatino bendradarbiavimą tarp draugijos ir neįgaliųjų sporto klubo „Olimpija“. Neįgalių vaikų laisvalaikio užimtumu vasaros atostogų metu rūpinosi Rokiškio socialinės paramos centras, vykdant kultūrinę ir sportines veiklas, taip pat pravedant mokymus tėvams ir vaikams apie sveikos gyvensenos formavimą.

Kūno kultūros ir sporto centras ir sporto klubai – „Toris“, „Obeliai“, „Gode“ – rūpinosi rajono gyventojų fiziniu aktyvumu, skatino taisyklingai mankštintis ir maitintis, organizavo moksleivių vasaros sveikatingumo stovyklas. Vykdamas vaikų ir jaunimo sveikatos išsaugojimą ir gerinimą asociacija sporto klubas „Pandėlio SK“ pravedė saugaus elgesio vandenyje mokymus ir organizavo 8 plaukimo mokymus su plaukimo instruktoriumi.

Rokiškio rajono klubas „Artritas“ organizavo šiaurietiško ėjimo su lazdomis mokymus, sveikatingumo stovyklas, seminarą „Padėk sau“ ir gydomosios mankštos mokymus, teikė ortopedinę pagalbą. Diabetikų klubas „Rokiškis“ sergantiems cukriniu diabetu mokė sveikos gyvensenos ir kaip išvengti sunkių komplikacijų, vykdė akciją gliukozės kiekio matavimas, žmonėms turintiems riziką susirgti cukriniu diabetu.

Vykdamas alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevenciją bei vaikų ir jaunimo sveikatos išsaugojimą ir gerinimą buvo organizuotos futbolo, šaudymo, tinklinio varžybos. Organizuojama prevencinė diena Obelių vaikų globos namuose, prevencinė priemonė dėl svaiginimosi alkoholiu, tabako gaminiais ar kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis. Ekologų klubas „Medeina“ surengė lektorių-psichologų paskaitas jaunimui temomis: „Apie gyvenimą, meilę ir alkoholį“, „Patyčias ir smurtą sukeliančios veiksniai“, „Mūsų vaikų sveikata-mūsų rūpestis“. Asociacija „Veiklus pilietis“ organizavo seminarą psichinės sveikatos stiprinimo, smurto ir savižudybių prevencijos tema mokyklų specialiesiems pedagogams, socialiniams pedagogams, klasių auklėtojams.

Rokiškio rajono savivaldybės švietimo įstaigos, visuomenės sveikatos biuras, švietimo centras skatino jaunimą sportuoti, domėtis sveika gyvensena, stiprinti ir saugoti savo sveikatą. Buvo organizuojamos įvairios sporto varžybos, paskaitos. Taip pat buvo suteikta moksleiviams žinių formuojant teisingas nuostatas alkoholio ir rūkymo atžvilgiu, suteikiant galimybes aktyviai ir prasmingai leisti laiką.

Biuras nuolat bendradarbiauja su Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centru, Higienos institutu, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, VšĮ Rokiškio pirminės sveikatos priežiūros centru, visuomenės sveikatos biurais, švietimo įstaigomis, Rokiškio rajono savivaldybės administracijos švietimo, kultūros ir sporto, socialinės paramos skyriais, bendruomenėmis, NVO ir kitomis įstaigomis ir organizacijomis.

III SKYRIUS
VALSTYBINIŲ (VALSTYBĖS PERDUOTŲ SAVIVALDYBĖMS) VISUOMENĖS
SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ (VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪRA
SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE ESANČIOSE IKIMOKYKLINIO UGDYMO,
BENDROJO UGDYMO IR PROFESINIO MOKYMO ĮSTAIGOSE UGDOMŲ MOKINIŲ
PAGAL IKIMOKYKLINIO, PRIEŠMOKYKLINIO, PRADINIO, PAGRINDINIO IR
VIDURINIO UGDYMO PROGRAMAS, VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMAS,
VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENA) SAVIVALDYBĖJE VYKDYMA

PIRMASIS SKIRSNIS
VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪRA SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE
ESANČIOSE IKIMOKYKLINIO UGDYMO, BENDROJO UGDYMO IR PROFESINIO
MOKYMO ĮSTAIGOSE UGDOMŲ MOKINIŲ PAGAL IKIMOKYKLINIO,
PRIEŠMOKYKLINIO, PRADINIO, PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO
PROGRAMAS

Rokiškio rajono savivaldybės 2016 m. metinė valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymo vertinimo kriterijų, jų reikšmių ataskaita.

4 lentelė. 2016 m. sveikatos ugdymo ir mokymo renginiai ir leidiniai.

Eil. Nr.	Funkcija, veikla	Įvykdymas per 2016 m.						
		Pranešimai, paskaitos, pamokos, diskusijos, debatai, konkursai, viktorinos, varžybos ir kiti vieši renginiai		TV ir radijo laidos, vaizdo ir garso siužetai	Straipsniai, informaciniai pranešimai, publikacijos periodiniuose leidiniuose ir internete (unikaliais vienetais)	Stendai, plakatai, brošiūros, knygos, atmintinės, lankstinukai ir kiti leidiniai		
		renginių sk.	dalyvių sk.				unikalūs vienetai	tiražas
1.1.	Mokinių visuomenės sveikatos priežiūros funkcija. Sveikatos ugdymo ir mokymo renginiai, informavimo veiksmai	886	34741	0	325	167	847	0
1.1.	Sveikatos sauga ir stiprinimas, bendrieji sveikos gyvensenos ir ligų prevencijos klausimai	127	4897	0	75	44	315	0
1.2.	Sveika mityba ir nutukimo prevencija	104	3327	0	30	20	38	0
1.3.	Fizinis aktyvumas	124	7729	0	27	17	44	0

1.4.	Psichikos sveikata (smurto, savižudybių prevencija, streso kontrolė ir kt.)	54	1955	0	24	16	40	0
1.5.	Aplinkos sveikata	24	1193	0	19	12	20	0
1.6.	Rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencija	44	1577	0	15	11	26	0
1.7.	Lytiškumo ugdymas, AIDS ir lytiškai plintančių ligų prevencija	42	1213	0	10	8	18	0
1.8.	Tuberkuliozės profilaktika	14	435	0	9	4	50	0
1.9.	Užkrečiamųjų ligų profilaktika, asmens higiena	197	7071	0	48	22	100	0
1.10.	Ėduonies profilaktika ir burnos higiena	53	1429	0	30	4	140	0
1.11.	Kraujotakos sistemos ligų profilaktika	1	40	0	8	1	9	0
1.12.	Traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija	50	1147	0	16	3	18	0
1.13.	Onkologinių ligų profilaktika	24	688	0	7	1	9	0
1.14.	Kitos	28	1040	0	7	4	20	0

ANTRASIS SKIRSNIS
MOKINIŲ IR VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTŲ SKAIČIUS
ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖJE

5 lentelė. Mokinių ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistų skaičius.

Eil. Nr.	Gyvenamoji vietovė	Mokyklų skaičius	Mokinių skaičius	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiskirstymas pagal užimtą pareigybę	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų išsilavinimas (kvalifikacija)

			ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas	ugdomų pagal pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas		1 ir daugiau	iki 1	visuomenės sveikatos specialistai	specialistai su įgytomis teisėmis
1	2	3	4	5	6	7	8	7	8
1.	Miesto	8	613	1798	3,75	3	0,75	0	6
2.	Kaimo	14	346	1549	2,5	1	1,5	1	3
	Iš viso (1.+2.):	22	959	3347	6,25	4	2,25	1	9

TREČIASIS SKIRSNIS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJOS: VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMAS IR STEBĖSENA

VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENA

Kuprinių svėrimo akcijos rezultatų aptarimas. Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, bendradarbiaudamas su Rokiškio rajono mokyklų socialinėmis pedagogėmis ir sveikatos priežiūros specialistėmis, 2016 m. rugsėjo mėnesio paskutinę savaitę 8-iose Rokiškio rajono mokyklose vykdė akciją „Kiek sveria tavo kuprinė?“. Akcijos metu dalyvavo 792 mokiniai ir buvo sveriamos 1–6 klasių mokinių kuprinės. Šios akcijos tikslas buvo įvertinti 1–6 klasių mokinių nešiojamų kuprinių svorį, kuprinės tipą ir kuprinės nešiojimo būdą. Mokyklos mokytojam ir vaikų tėveliams buvo išdalinti lankstinukai, informuojantys apie kuprinės ir vaiko svorio santykį. Kuprinių svėrimo atskaita viešinama biuro internetinėje svetainėje www.rsveikata.lt.

Mokinių sveikatos stebėsenos mokyklose vykdymas. 2016 metais mokinių profilaktiniuose patikrinimuose dalyvavo ikimokyklinio ir 1–12 klasių mokiniai. Iš viso dalyvavo 16 mokymosi įstaigų. Ataskaitos duomenys analizuojami ir saugomi (<http://vssis.hi.lt/> ir biuro internetinėje svetainėje www.rsveikata.lt).

Rokiškio rajono savivaldybės maudyklių vandens ataskaita. Rokiškio rajono savivaldybėje nuolat vykdoma maudymosi vietų vandens kokybės stebėseną 3 vandens telkiniuose (Sartų ežeras, Vyžuonos ežeras ir Rokiškio ežeras). 2016 m. maudymosi vietose paimtų mėginių, viršijančių maudymosi sezonu galiojančias mikrobiologinių parametų normas nenustatyta nė viename iš 3 ežerų. Maudyklių vandens tyrimai viešinami biuro internetinėje svetainėje www.rsveikata.lt, spaudoje „Gimtasis Rokiškis“, maudyklių informaciniuose stenduose, duomenys siunčiami į Sveikatos mokymų ir ligų prevencijos centrą.

5-ą, 7-ą ir 9-ą klasių mokinių gyvensenos tyrimas. 2016 metais visose Rokiškio rajono mokyklose vyko mokyklinio amžiaus vaikų gyvensenos tyrimas. Tiriamieji – visi 5, 7 ir 9 klasių mokiniai. Iš viso tyrime dalyvavo 60 savivaldybių, iš kurių buvo apklausti 38 633 mokiniai. Rokiškio r. savivaldybėje buvo apklausti 662 mokiniai (5 klasėje buvo 232 respondentų užpildytos anketos, 7 klasėje – 210, o 9 klasėje 220). Higienos institutas atliks detalią mokyklinio amžiaus vaikų gyvensenos tyrimo duomenų analizę bei iki 2017 m. kovo 31 d. parengs leidinį, prieinamą Higienos instituto tinklalapyje adresu www.hi.lt/gyvensena. Taip pat tyrimų duomenys buvo naudojami Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2015 metų ataskaitoje.

Sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų prieinamumas rizikos grupės mokiniams. Higienos instituto specialistai, bendradarbiaudami su Visuomenės sveikatos biurais, mokyklose vykdė tyrimą, kuriuo siekiama įvertinti alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo ankstyvosios intervencijos efektyvumą mokinių požiūriu. Atsitiktiniu būdu buvo atrinktos bendrojo ugdymo mokyklų visi 10 klasių ar II gimnazinių klasių mokiniai, tyrimo apklausos dieną buvę mokykloje ir turintys pagal mokyklos nustatytą tvarką tėvų / globėjų sutikimą dalyvauti tyrime. Rokiškio rajono savivaldybėje viso dalyvavo 6 mokymosi įstaigos: Rokiškio Juozo Tumo-Vaižganto gimnazija, Rokiškio r. Juodupės gimnazija, Rokiškio r. Obelių gimnazija, Rokiškio r. Pandėlio gimnazija, Rokiškio r. Panemunėlio pagrindinė mokykla ir Rokiškio r. Jūžintų Juozo Otto Širvydo vidurinė mokykla. Tyrimo rezultatai laukiami.

Ekstremalių situacijų tyrimas. Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Visuomenės sveikatos instituto mokslininkai kartu su Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių situacijų centru ir Visuomenės sveikatos biurais 2016 m. vykdėme tyrimą apie ekstremaliąsias situacijas. Tyrime siekėme įvertinti jaunų žmonių žinias apie ekstremaliąsias situacijas, keliančias grėsmes visuomenės sveikatai. Anketos buvo anoniminės. Tyrimai viešunami biuro interneto svetainėje www.rsveikata.lt.

VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMAS

6 lentelė. Visuomenės sveikatos stiprinimo renginiai, dalyvių skaičius, leidiniai.

Eil. Nr.	Funkcija, veikla	Pranešimai, paskaitos, pamokos, diskusijos, debatai, konkursai, viktorinos, varžybos ir kiti vieši renginiai
1.1.	Sveikatos sauga ir stiprinimas, bendrieji sveikos gyvensenos ir ligų prevencijos klausimai	Paskaitos / diskusijos: „Holistinis visuomenės sveikatingumas. Kas tai? Kaip save ugdyti?“, „Pirmos pagalbos pagrindai“, „Saugus elgesys atostogaujant“, „Jauni ir atsakingi stovyklautojai“, „Kaip padėti nelaimingų atsitikimų metu?“, 2 stovyklos „Sveiko gyvenimo link“ ir kt. 8 renginiai, 650 dalyvių, 15 informacinių pranešimų, 8 plakatai, lankstinukai.
1.2.	Sveika mityba ir nutukimo prevencija	Paskaitos / diskusijos: „Diabetu sergančiųjų mitybos pagrindai“, „Vaisių ir daržovių nauda sveikatai“, „Dietų pavojai jaunam organizmui“, „Mitybos įtaka širdies ir kraujagyslių ligoms“, „Sveikatai palankus maistas“. Bendradarbiaujant su Rokiškio diabeto klubo nariais atlikta 72 profilaktiniai cukraus kiekio kraujyje mėginiai Rokiškio rajono gyventojams ir kt. 7 renginiai, apie 340 dalyvių, 18 informacinių pranešimų, 7 standai, lankstinukai.
.3.	Fizinis aktyvumas	Mankštos mamoms su kūdikiais, šiaurietiškojo ėjimo mokymai, pilateso užsiėmimai moterims, jogos mokymai, mankštos senjorams ir kt. 72 renginiai, 1080 dalyviai, 32 informaciniai pranešimai, 2 standai, lankstinukai.
1.4.	Psichikos sveikata (smurto, savižudybių prevencija, streso kontrolė ir kt.)	Paskaitos / diskusijos, praktiniai užsiėmimai: „Gyvenimo prioritetai“, „Paauglystės grimasos“, „Savivertė ir pasitikėjimas“, „Ebru tapyba – menas ramybei“, „Trys seserys“, „Kaip pažinti save. Savižinos technika“, „Mandalų piešimas“, „Pozityvus mąstymas“, „Kaip palengvinti savo gyvenimą senatvėje“, „Bendradarbiavimas ir bendravimas“, „Apie vyrų ir moterų santykius“ ir kt. 12 renginių, 460 dalyvių, 12 informacinių pranešimų, 5 plakatai, lankstinukai.
1.5.	Aplinkos sveikata	Gegužės–rugsėjo mėnesiais atliekami vandens mikrobiologiniai ir cheminiai tyrimai: Rokiškio miesto, Sartų ir Vyžuonos ežerų paplūdimiuose. Atlikta 84 vandens tyrimai. 27 informacinių pranešimų. „Regėjimo stiprinimo mankšta“, „Sibiro sveikata“, „Sveikuoliškas požiūris į gyvenimą“, „Pasiruošimas pavasariui“ ir kt. 5 paskaitos, 150 dalyvių, 5 straipsniai, 4 standai, lankstinukai.
1.6.	Rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencija	Paskaitos / diskusijos: „Pažvelk į gyvenimą blaiviai“, „Rūkymo sukeltos ligos“, „Galimybės atsisakyti priklausomybių“ ir kt. 8 renginiai, 185 dalyviai, 8 informaciniai pranešimai, 1 plakatas, lankstinukai.
1.7.	Lytiškumo ugdymas, AIDS ir lytiškai plintančių ligų prevencija	Paskaitos / diskusijos: „Tėvams apie vaikų lytiškumą“, „Mergaičių ir berniukų skirtumai“ ir kt. 2 renginiai, 32 dalyvių, 2 informaciniai pranešimai, 1 standas, lankstinukai.

1.8.	Tuberkuliozės profilaktika	Paskaitos / diskusijos „Kas yra tuberkuliozė? Kaip apsisaugoti“, „Darbo socialinės rizikos šeimose problemos“ ir kt. 2 renginiai, 48 dalyvių, 3 informaciniai pranešimai, 2 standai, lankstinukai.
1.9.	Užkrečiamųjų ligų profilaktika, asmens higiena	Asmens higienos ir buities tvarkymo mokymai socialinės rizikos šeimoms turinčioms nepilnamečių vaikų. 17 užsiėmimų, 115 dalyvių, 96 informaciniai pranešimai, 3 standai, lankstinukai.
1.10	Ėduonies profilaktika ir burnos higiena	„Burnos higienos mokymai“, skirti socialinės rizikos šeimoms, auginančioms nepilnamečius vaikus. 7 renginiai, 90 dalyvių, 6 pranešimai, 1 standas, lankstinukai.
1.11	Kraujotakos sistemos ligų profilaktika	Vadovaujantis LR sveikatos apsaugos ministro 2014 m. rugsėjo 22 d. įsakymu Nr. V-979, bendradarbiaujant su Rokiškio VŠĮ PASPC, buvo vykdoma širdies ir kraujagyslių ligų rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo programa „Mano širdis – mano turtas“. Dalyvavimas programoje nemokamas ir savanoriškas, programos metu 16 dalyvių buvo supažindinami su širdies ir kraujagyslių ligų rizikos veiksniais, jų korekcijos ir prevencijos galimybėmis, sveikos mitybos reikšme, fizinio aktyvumo nauda žmogaus organizmui. Suorganizuoti mokymai. Paskaitos / diskusijos. 4 užsiėmimai, 2 renginiai, 72 dalyvių, 7 pranešimų, 1 standas, lankstinukai.
1.12	Traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija	Paskaitos / diskusijos: „Taisyklinga laikysena“, „Traumų pavojai žiemos metu“, „Saugus poilsis“ ir kt. 3 renginiai, 55 dalyviai, 3 informaciniai pranešimai, 1 standas, lankstinukai.
1.13	Onkologinių ligų profilaktika	„Gyvensenos įtaka onkologiniams susirgimams“, „Prevenčių programų svarba“. 2 renginiai, 70 dalyvių, 3 straipsniai, 1 standas, lankstinukai.
1.14	Kitos	„Sveiko gyvenimo pradžia“. Temos: „Natūralus maitinimas“, „Naujagimis ir kasdieniai jo poreikiai“, „Gimdymas – svarbiausias įvykis moters gyvenime“, „Kokį vandenį naudoja nėščiosios“, „Pogimdyvinis periodas“ ir kiti renginiai. 10 užsiėmimų, 5 renginiai, 250 dalyvių, 10 informacinių pranešimų, lankstinukai.

IV SKYRIUS

SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOJI PROGRAMA

Vykdyta 63 savivaldybės visuomenės sveikatos programų, kurioms buvo skelbiamas konkursas. Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 27 d. sprendimu Nr. TS-121 „Dėl Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos 2016 metų sąmatos patvirtinimo“.

7 lentelė. Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšos.

Eil. Nr.	Savivaldybės visuomenės sveikatos programų sritys	Vykdytų savivaldybės visuomenės sveikatos programų skaičius	Vertinimo kriterijų skaičius	Skirta lėšų (Eur.)	Panaudota lėšų (Eur.)
			įvykdyta		
1.	Užkrečiamųjų ligų profilaktika ir kontrolė	1	1	1300	1300
2.	Alkoholio, tabako ir kitų	4	4	560	560

	psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija				
3.	Psichikos sveikatos stiprinimo, savižudybių ir smurto prevencija	7	7	2150	2150
4.	Vaikų ir jaunimo sveikatos išsaugojimas ir stiprinimas	16	16	5870	6120
5.	Sveikatos priežiūra mokyklose	10	10	2730	2730
6.	Gyventojų fizinio aktyvumo skatinimas	5	5	1360	1360
7.	Bendruomenės sveikatos stiprinimo, sveikatos mokymo, sveikatos žinių populiarinimo ir visuomenės sveikatos propaganda	8	8	1460	1460
8.	Gyvenamosios aplinkos sveikatinimas	5	5	1020	1020
9.	Prevencinė medicina	1	1	300	300
10.	Neįgaliųjų socialinė integracija	5	5	1000	1000
11.	Pirmosios pagalbos mokymai	1	1	250	250
Iš viso vykdyta programų		63		18 000	18000

8 lentelė. Bendruomenės sveikatos rėmimas visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos įgyvendintos veiklos.

Eil. Nr.	Savivaldybės visuomenės sveikatos programų sritys	Savivaldybės bendruomenės tikslinių grupių apibūdinimas	Savivaldybės bendruomenės tikslinių grupių gautos naudos apibūdinimas
1	2	3	4
1.	Užkrečiamųjų ligų profilaktika ir kontrolė	Mažas pajamas gaunančios ir socialinės rizikos šeimos.	Buitinių kenkėjų naikinimas namuose.
2.	Alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija	Ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikai, tėvai, pedagogai	Rokiškio rajono švietimo įstaigose organizuoti užsiėmimai, viktorinos, konferencijos, demonstruoti filmai, vykdytos prevencinės programos. Tėveliai, mokyklų pedagogai, socialiniai darbuotojai buvo konsultuojami, kaip atpažinti psichoaktyvias medžiagas vartojančius vaikus bei jiems suteikti pagalbą. Organizuotos stovyklos su policijos pareigūnais, užsiėmimai, mokymai psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijai.
3.	Psichikos sveikatos stiprinimo, savižudybių ir smurto prevencija	Pedagogai, moksleiviai, socialiniai darbuotojai, tėveliai, rajono bendruomenės, rajono gyventojai	Rengti seminarai apie smurto ir patyčių prevenciją šeimoje bei mokykloje. Moksleiviai buvo konsultuojami įvairiais jiems rūpimais klausimais, mokomi geriau pažinti ir įveikti savo psichologines problemas, ugdomas pasitikėjimas savimi.

			<p>Buvo informuojami, kur kreiptis pagalbos, iškilus problemoms, supažindinti apie Lietuvoje veikiančias Pagalbos linijos vaikams, pagalbos centrus.</p> <p>Teiktos pirminės individualios psichologo konsultacijos ir psichoedukaciniai bei grupinės terapijos užsiėmimai.</p> <p>Suteikta socialinė-psichologinė pagalba: rengti mokymai, formuojant pozityvų požiūrį į save ir išgyvenamus jausmus, mokyta streso įveikimo ir savikontrolės įgūdžių. Naudota muzikos, dailės terapija.</p>
4	Vaikų ir jaunimo sveikatos išsaugojimas ir stiprinimas	<p>Vaikai, jaunimas, bendruomenė</p> <p>Priešmokyklinio, ikimokyklinio amžiaus vaikai</p>	<p>Suteikta teorinių žinių ir praktinių įgūdžių apie sveiką gyvenseną. Organizuotos sporto šventės bendruomenėse, mokinių vasaros poilsio - sveikatingumo stovyklos, kurių metu propaguotas aktyvus gyvenimo būdas, formuojant sveikos gyvensenos įgūdžius ir vertybines nuostatas, suteiktos žinios apie narkotikų, žalą organizmui, kūno kultūros ir sporto reikšmę žmogaus sveikatai. Organizuotos sveiko maisto savaitės.</p> <p>Ikimokyklinio ugdymo įstaigos įgyvendino sveikatinimo programas. Vyko vaikų sveikos gyvensenos įgūdžių mokymas, sportinės varžybos, viktorinos, perteikta teorinė ir praktinė informacija apie judėjimą, sportą, grūdinimą, sveiką mitybą.</p>
5.	Sveikatos priežiūra mokyklose	Mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, mokyklinio amžiaus vaikai, pedagogai	Rajono mokyklose buvo organizuoti sveikatinimo renginiai, kuriuose dalyvavo 5000 moksleivių.
6.	Gyventojų fizinio aktyvumo skatinimas	Bendruomenė (vaikai, jaunimas, suaugusieji)	Organizuoti sportiniai renginiai, moksleivių varžybos, grupiniai mankštų užsiėmimai, stovyklos, paskaitos, susitikimai su visuomenės sveikatos specialistais, skatinant sveiką gyvenseną, gilintos žinios apie žalingus įpročius, įtraukiant kuo daugiau bendruomenės narių į sveikatinimo veiklą. Organizuotos vasaros sportinės stovyklos.
7.	Bendruomenės sveikatos stiprinimo, sveikatos mokymo, sveikatos žinių populiarinimo ir visuomenės sveikatos propaganda	Bendruomenių nariai	Organizuoti sportiniai renginiai, maudynės, mankštos, konkursai, susitikimai skatinant sveiką gyvenseną, sveikatos stiprinimo galimybes, gilinant žinias apie žalingų įpročių žalą, psichinę sveikatą, įtraukiant kuo daugiau bendruomenės narių į sveikatinimo veiklą. Bendruomenės nariai įgijo teorinių žinių ir praktinių įgūdžių sveikatai stiprinti ir palaikyti, dalijosi patirtimi prie arbatos, sveiko maisto patiekalų stalo, studijavo

			literatūrą. Kaimo bendruomenė ir jaunos šeimos gavo daugiau žinių apie tarpusavio santykius šeimoje, vaikų auklėjimą, buvimą kartu, gavo savišvietos įgūdžių, turiningai praleido laisvalaikį, jaunimas sustiprino pasitikėjimą savimi.
8.	Prevencinė medicina	Vaikų ir jaunimo iki 29 metų amžiaus grupėje	Atlikta 175 tyrimai jaunoms merginoms (moterims) ankstyvo nėštumo nustatymui, 10 tyrimų narkotinių medžiagų vartojimui nustatyti.
9.	Neįgaliųjų socialinė integracija	Rajono neįgalieji	Organizuota kultūrinė bei sportinė veikla, lavinti socialiniai įgūdžiai, teikta psichologinė pagalba.
10.	Pirmos pagalbos mokymai	Vaikai, jaunimas	Vestos aktyvios mokymo paskaitos, kurių metu dalyviai sužinojo kaip esant būtinybei suteikti pirmąją pagalbą.

PIRMASIS SKIRSNIS

SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS LĖŠOS

(tūkst. Eur)

Eil. Nr.	Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų šaltiniai	Surinktų lėšų
1.	Savivaldybės biudžeto lėšos	0,0
2.	Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos	18,0
3.	Savanoriškos fizinių ir juridinių asmenų įmokos	0,0
4.	Kitos lėšos	0,0
5.	Lėšų likutis biudžetinių metų pradžioje	11,3
Iš viso:		32,3

ANTRASIS SKIRSNIS

SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS LĖŠOMIS ĮGYVENDINTOS PRIEMONĖS

(tūkst. Eur.)

Eil. Nr.	Programos/priemonės poveikio sritis	Vykdyti savivaldybės visuomenės sveikatos programų, priemonių skaičius	Skirta lėšų	Panaudota lėšų
1	2	3	4	5
1. Savivaldybės kompleksinės programos				
2. Savivaldybės strateginio veiklos plano priemonės				
2.1.	Alkoholio, tabako kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija	0,1	0,1	0,1
2.2.	Užkrečiamųjų ligų prevencija ir kontrolė	0,4	0,4	0,4
1.3.	Aplinkos sveikata (triukšmo prevencija, geriamojo vandens, maudyklų vandens	0,4	0,4	0,4

	stebėseną)			
2.4.	Burnos higiena ir sveikata	0,1	0,1	0,1
2.5.	Sveikos mitybos skatinimas ir nutukimo prevencija	0,2	0,2	0,2
2.6.	Fizinio aktyvumo skatinimas	1,8	1,8	1,8
2.7.	Lytinė sveikata	0,8	0,8	0,8
2.8.	Nelaimingų atsitikimų ir traumų (tarp jų pagalbos teikimo) prevencija	0,1	0,1	0,1
2.9.	Psichikos sveikatos stiprinimo, savižudybių ir smurto prevencija	3,1	3,1	3,1
2.10.	Visuomenės sveikatos stebėseną	0	0	0
2.11.	Kitos sritys	1,7	1,7	1,7
3. Bendruomenių vykdytų programų/ priemonių rėmimas				
3.1.	Alkoholio, tabako kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija	4	1,3	1,3
3.2.	Užkrečiamųjų ligų prevencija ir kontrolė	1	1,3	1,3
3.3.	Aplinkos sveikata (triukšmo prevencija, geriamojo vandens, maudyklų vandens stebėseną)	0	0	0
3.4.	Burnos higiena ir sveikata	4	1,1	1,1
3.5.	Sveikos mitybos skatinimas ir nutukimo prevencija	0	0	0
3.6.	Fizinio aktyvumo skatinimas	18	5,85	5,85
3.7.	Lytinė sveikata	0	0	0
3.8.	Nelaimingų atsitikimų ir traumų (tarp jų pagalbos teikimo) prevencija	1	0,2	0,2
3.9.	Psichikos sveikatos stiprinimo, savižudybių ir smurto prevencija	9	2,73	2,73
3.10.	Visuomenės sveikatos stebėseną	0	0	0
3.11.	Kitos sritys	26	5,52	5,52
4. Kita				
		Iš viso lėšų	26,7	26,7